

SVENSKT NÄRINGSLIV

Finansinspektionen

Vår referens/dnr:

83/2014

Brunnsgatan 3
103 97 Stockholm

Er referens/dnr:

14-6258

2014-06-25

Remissvar

Kapitalkrav för svenska banker

Svenskt Näringsliv har beretts tillfälle att lämna kommentarer på den nämnda promemorian. Vi är generellt positiva till införandet av de nya kapitaltäckningskraven och makrotillsynen i Sverige, mot bakgrund av erfarenheterna från den senaste finanskrisen. Finansiella kriser är kostsamma både för individuella företag och samhällsekonomin som helhet, och striktare regler som syftar till att stärka banksystemets motståndskraft är därför motiverade. Det är dock viktigt att hålla i åtanke att näringslivet indirekt kommer att bära en del av kostnaderna för det nya regelverket, eftersom priset och tillgängligheten på lånat kapital sannolikt kommer att påverkas. Det är därför viktigt att Finansinspektionen väljer de mest effektiva och ändamålsenliga instrumenten för att hantera de risker man bedömer föreligga.

Eftersom kreditillväxten främst förekommer hos hushållen är det lämpligt att hantera dessa risker via ett höjt riskviktsgolv på bolån. Detta innebär även att den kontracykliska kapitaltäckningsbufferten kan hållas lägre, och att företagsutlåningen därför påverkas i mindre utsträckning än annars. Svenskt Näringsliv tillstyrker därför Finansinspektionens förslag om ett höjt riskviktsgolv på bolån.

Bakgrund

Finanskrisen som bröt ut 2008 slog hårt mot näringslivet. Från fjärde kvartalet ökade konkurserna kraftigt. I genomsnitt ökade företagskonkurserna med 35 procent under perioden från fjärde kvartalet 2008 till och med andra kvartalet 2009. Konkurserna drabbade större företag mer än andra, vilket innebar att effekter för anställda blev betydande. Många företag tvingades friställa personal. Antalet anställda i det privata näringslivet minskade med drygt 180 000 mellan tredje kvartalet 2008 och första kvartalet 2010. Produktionen sjönk kraftigt och näringslivets investeringar drogs ned med 80 miljarder kronor under 2009. Näringslivet har därför ett intresse av att åtgärder för att hantera finansiella kriser blir trovärdiga och effektiva. Högre och striktare kapitaltäckningskrav är en del av detta, och Svenskt Näringsliv välkomnar därför införandet av Basel III och implementeringen av makrotillsynsåtgärder.

Kapitalkrav för systemviktiga banker

I enlighet med Novemberöverenskommelsen från 2011 ökas kapitaltäckningskraven för de svenska storbankerna. De nya kraven består av en systemriskbuffert på 3 procent och

ytterligare ett kärnprimärkapitalkrav på 2 procent, inom ramen för pelare 2, från och med 1 januari 2015.

Detta motiveras bland annat av att det svenska banksystemet är stort i förhållande till ekonomin. Svenskt Näringsliv delar Finansinspektionens uppfattning att storleken på det svenska banksystemet utgör en risk för den finansiella stabiliteten, och att systemriskbuffertarna mot bakgrund av detta är motiverade.

Makrotillsynsåtgärder

Finansinspektionen har tilldelats ansvaret för makrotillsynen, vilket innebär att myndigheten förfogar över ett antal instrument som syftar till att stärka den finansiella stabiliteten. Bland dessa kan den kontracykliska kapitaltäckningsbufferten och riskviktsgolvet för bolån nämnas.

I promemorian meddelar Finansinspektionen att man avser höja riskviktsgolvet för svenska bolån. Detta motiveras av att Finansinspektionen uppfattar nivån och tillväxttakten hos hushållens skulder som för hög i förhållande till bankernas kapitaltäckning. Svenskt Näringsliv delar Finansinspektionens uppfattning om att hushållens skuldsättningsgrad utgör en risk för den finansiella stabiliteten och samhällsekonomin. Ett höjt riskviktsgolv är en effektiv och träffsäker metod för att hantera de tidigare nämnda riskerna. Svenskt Näringsliv tillstyrker därför förslaget.

Finansinspektionen aviserar även att man önskar aktivera den kontracykliska kapitaltäckningsbufferten. Syftet med bufferten är att hantera de systemriskerna som uppstår under perioder av hög kreditillväxt. När kreditillväxten är hög, kan denna motverkas av högre kapitaltäckningskrav samtidigt som motståndskraften i banksystemet stärks. Under perioder av finansiell stress kan sedan kapitaltäckningskravet sänkas för att öka kreditgivningen om denna hindras på grund av kapitalbrist.

Svenskt Näringsliv anser att den kontracykliska kapitaltäckningsbufferten principiellt är ett bra instrument. Korrekt hanterat kan det stärka den finansiella stabiliteten och mildra konsekvenserna av störningar i det finansiella systemet. Det är dock viktigt att titta på bredare mått än enbart den aggregerade kreditillväxten när nivåerna på bufferten sätts. Precis som Finansinspektionen påpekar i sin promemoria är det tydligt att kreditillväxten idag främst drivs av hushållens bolån. Kreditillväxten i den icke-finansiella företagssektorn är betydligt lägre. Samtidigt innebär företagsutlåningens högre riskvikt, relativt bolån, att dessa påverkas i större utsträckning av höjda kapitaltäckningskrav. Detta innebär att den kontracykliska kapitaltäckningsbufferten inte är det mest samhällsekonomiskt effektiva instrumentet för att stärka bankernas motståndskraft i dagsläget. Det är positivt att Finansinspektionen skriver att de avser ta hänsyn till detta vid bestämmandet av nivån på den kontracykliska kapitaltäckningsbufferten.

Medan de exakta konsekvenserna av högre kapitaltäckningskrav inte är lätta att utvärdera, i synnerhet mot bakgrund av den stora mängden förändringar som genomförs för tillfället, är det sannolikt att dessa leder till både högre räntor och lägre tillgänglighet på krediter. Detta kan under perioder leda till både lägre konsumtion, investeringar och tillväxt, vilket Finansinspektionen själv påpekar i sin konsekvensanalys. Den snabba utvecklingen på företagsobligationsmarknaden är sannolikt ett tecken på att banklån blivit dyrare relativt andra finansieringskällor. Samtidigt saknar mindre företag alternativ till banklån, varför dessa

sannolikt drabbas hårdare. Undersökningar¹ tyder på att mindre företag upplever svårigheter att få finansiering som ett av de största hindren för att genomföra materiella investeringar. Detta, i kombination med att ett stort antal åtgärder har genomförts för att hantera riskerna kopplade till hushållens belåning, talar för att den kontracykliska kapitaltäckningsbufferten inledningsvis inte bör sättas alltför högt.

Övrigt

Idag råder en brist på information rörande hur mindre företag påverkas av de stigande kapitaltäckningskraven. Det saknas systematiskt insamlad statistik rörande småföretagsutlåning, vilket innebär att analytiker måste förlita sig på undersökningar av hur företag upplever creditsituationen. Svenskt Näringsliv vill påpeka att Finansinspektionen har en viktig roll uppgift följa upp och analysera hur de mindre företagen påverkas av de stigande kapitaltäckningskraven, och ta hänsyn till detta i implementeringen av regelverket.

Annika Lundius

Victor Snellman

---

¹ Se t.ex. Reformen för ökad produktivitet och välfärd, Svenskt Näringsliv, maj 2014
Länk: http://www.svensktnaringsliv.se/material/rapporter/reformforslag-17-reformer-for-okad-produktivitet-och-valfard_589128.html

